PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (aštuntoji kolegija) SPRENDIMAS

2009 m. gegužės 13 d.*

Byloje T-136/08

Aurelia finance SA, įsteigta Ženevoje (Šveicarija), atstovaujama solisitoriaus M. Elmslie ir baristerio N. Saunders,

ieškovė,

prieš

Vidaus rinkos derinimo tarnybą (prekių ženklams ir pramoniniam dizainui) (VRDT), atstovaujamą D. Botis,

atsakovę,

dėl ieškinio, pareikšto dėl 2008 m. sausio 9 d. VRDT pirmosios apeliacinės tarybos sprendimo (byla R 1214/2007-1), susijusio su ieškovės prašymu atkurti ankstesnę padėtį prašymu,

* Proceso kalba: anglų.

EUROPOS BENDRIJŲ
PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (aštuntoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkė E. Martins Ribeiro, teisėjai S. Papasavvas (pranešėjas) ir N. Wahl,

posėdžio sekretorius N. Rosner, administratorius,

susipažinęs su ieškiniu, pateiktu Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai 2008 m. balandžio 4 d.,

susipažinęs su atsakymu į ieškinį, pateiktu Pirmosios instancijos kanceliarijai 2008 m. liepos 8 d.,

įvykus 2009 m. sausio 21 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Ginčo aplinkybės

1 2000 m. rugpjūčio 24 d. ieškovė *Aurelia finance SA* pagal 1993 m. gruodžio 20 d. Tarybos Reglamentą (EB) Nr. 40/94 dėl Bendrijos prekių ženklo (OL L 11, 1994, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 146) su pakeitimais Vidaus rinkos

derinimo tarnyboje (prekių ženklams ir pramoniniam dizainui) (VRDT) įregistravo žodinį žymenį AURELIA kaip Bendrijos prekių ženklą.

2 2005 m. lapkričio 21 d. VRDT ieškovei dėl šio ženklo priminė, kad galima pratęsti jo registraciją, kuri turi baigtis 2006 m. birželio 19 dieną. VRDT atkreipė dėmesį į tai, kad reikia paduoti atitinkamą prašymą ir iki 2006 m. liepos 2 d. sumokėti atnaujinimo mokestį, tačiau, sumokėjus papildomą mokestį už pavėluotą mokėjimą, šis terminas gali būti pratęstas iki 2007 m. sausio 2 dienos.

3 2007 m. sausio 22 d. VRDT ieškovės atstovui pranešė apie termino pasibaigimą ir prekių ženklo išbraukimą iš prekių ženklų registro nuo 2006 m. birželio 19 dienos.

4 2007 m. kovo 5 d. ieškovė padavė VRDT prašymą atkurti ankstesnę padėtį Reglamento Nr. 40/94 78 straipsnio prasme ir paprašė VRDT nuo jos einamosios sąskaitos nurašyti atitinkamo dydžio atnaujinimo ir prašymo atkurti ankstesnę padėtį mokesčius. Ieškovė paaiškino, kad, be kita ko, dėl nagrinėjamo prekių ženklo atnaujinimo ji kreipėsi į prekių ženklų atnaujinimo paslaugų teikimu užsiimančią bendrovę (toliau – specializuota bendrovė). Ši bendrovė įdiegė kompiuterizuotą sistemą, sujungtą su duomenų baze, kurioje rankiniu būdu įvedami įvairūs su savininkais, prekių ženklais ir patentais, kuriuos reikia atnaujinti, susiję duomenys. Kai turi būti atnaujintas konkretus prekių ženklas, sistema turi išgeneruoti savininkui skirtus tris įspėjimo laiškus ir paprašyti jo sutikimo prieš atnaujinant. Jei vienas iš šių laiškų nėra išgeneruojamas, turi suveikti apsaugos sistema, kuri atspausdina ir išsiunčia kitą laišką. Tačiau šiuo atveju dėl to, kad specializuotos bendrovės darbuotojas neįvedė į duomenų bazę tam tikrų ieškovės duomenų, būtinų užtikrinti tinkamą sistemos veikimą, jai nebuvo išsiųstas joks pranešimas. Be to, vėliau paaiškėjo, kad apsaugos sistema, sukurta pastebėti tokio pobūdžio klaidą, nesuveikė, nes ji buvo skirta tik patentams, o ne prekių ženklams atnaujinti.

5 2007 m. birželio 1 d. VRDT prekių ženklų ir registro departamentas atmetė šį prašymą, nes specializuota bendrovė nesielgė pakankamai rūpestingai.

6 2007 m. liepos 31 d. ieškovė padavė apeliaciją dėl šio sprendimo panaikinimo ir prašymo atkurti ankstesnę padėtį tenkinimo.

7 2008 m. sausio 9 d. sprendimu (toliau – ginčijamas sprendimas) Pirmoji apeliacinė taryba atmetė šią apeliaciją dėl to, kad Reglamento Nr. 40/94 78 straipsnis esą netaikomas, nes ieškovės pasirinkta prekių ženklų atnaujinimo tarnyba nagrinėjamos bylos aplinkybėmis nesielgė pakankamai rūpestingai. Iš esmės ji manė, kad specializuota bendrovė turėjo naudoti patikimai veikiančią prekių ženklų atnaujinimo sistemą, kurioje būtų kontrolės mechanizmas, leidžiantis pastebėti galimas klaidas ir anomalijas. Nesant tokio mechanizmo, tokios veikimo klaidos, kokios buvo padarytos šiuo atveju, yra galimos. Be to, nebuvo pateikta jokių įrodymų dėl tariamų testų, patvirtinančių, jog sistema yra tinkamai sukonfigūruota.

Šalių reikalavimai

8 Ieškovė Pirmosios instancijos teismo prašo:

— panaikinti ginčijamą sprendimą,

— grąžinti prašymą atkurti ankstesnę padėtį iš naujo nagrinėti VRDT,

— priteisti iš VRDT bylinėjimosi išlaidas.

9 VRDT Pirmosios instancijos teismo prašo:

— atmesti ieškinį,

— priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

10 Prašymą panaikinti ginčijamą sprendimą ieškovė grindžia vieninteliu pagrindu dėl Reglamento Nr. 40/94 78 straipsnio pažeidimo.

11 Visų pirma ieškovė Apeliacinei tarybai priekaištauja dėl to, kad ginčijamo sprendimo 12 punkte ji nusprendė, jog šiuo atveju rūpestingumo pareigos laikymasis turi būti vertinamas prekių ženklų atnaujinimo tarnybos, kuriai ieškovė delegavo nagrinėjamo prekių ženklo atnaujinimo užduotį, atžvilgiu. Ieškovė mano, kad vertinimas turi būti atliekamas jos ar net jos atstovo atžvilgiu. Ji pažymi, kad įprasta administracines užduotis, kaip antai prekių ženklų atnaujinimą, deleguoti specializuotoms bendrovėms

ir kad todėl turi būti pripažįstama, jog rūpestingumo pareigos laikomasi, kai pasirenkamas kvalifikuotas ir patyręs asmuo.

12 Šiuo atžvilgiu reikia pripažinti, kad pagal Reglamento Nr. 40/94 78 straipsnio 1 dalį „<…> Bendrijos prekių ženklo <…> savininko arba kitos Tarnybos nagrinėjamo šalies, kuri, nors ir, atsižvelgdama į aplinkybes, ėmėsi visų reikalingų priemonių, neįstengė laikytis [VRDT] nustatytų terminų ir kuri padavė dėl to prašymą, teisės atkuriamos, jeigu dėl minimo termino nesilaikymo atsirado tiesioginių šio reglamento nuostatų sąlygojamų padarinių, susijusių su kokių nors teisių <…> praradimu“.

13 Iš šios nuostatos matyti, kad ankstesnės padėties atkūrimui yra taikomos dvi sąlygos: pirma, atsižvelgdama į aplinkybes, šalis turi elgtis pakankamai rūpestingai ir, antra, šalies negalėjimo laikytis reikalavimų tiesioginė pasekmė turi būti teisės arba teisių gynimo priemonės praradimas (2006 m. rugsėjo 6 d. Pirmosios instancijos teismo nutartis *Hensotherm prieš OHMI – Hensel (HENSOTHERM)* , T-366/04, nepaskelbta Rinkinyje, 48 punktas).

14 Iš šios nuostatos taip pat matyti, kad rūpestingumo pareigos visų pirma turi laikytis prekių ženklo savininkas. Taigi, nors savininkas deleguoja su prekių ženklo atnaujinimu susijusias administracines užduotis, jis turi rūpintis, kad pasirinktas asmuo pateiktų būtinas garantijas, leidžiančias preziumuoti, kad šios užduotys bus tinkamai atliktos.

15 Reikia taip pat pripažinti, kad, delegavus šias užduotis, ši rūpestingumo pareiga taikoma pasirinktam asmeniui lygiai taip pat kaip ir savininkui. Iš tiesų, kadangi toks asmuo veikia savininko vardu ir sąskaita, jo veiksmai turi būti laikomi savininko veiksmais. Todėl Apeliacinė taryba teisingai nusprendė, kad reikia išsiaiškinti, ar specializuota bendrovė, atsižvelgdama į aplinkybes, elgėsi pakankamai rūpestingai.

16 Dėl ieškovės argumento, susijusio su tariamai skirtinga nacionalinių teismų ir apeliacinių tarybų praktika dėl pašto tarnybų klaidų ir Reglamento Nr. 40/94 47 straipsnio 1 dalies aiškinimo, reikia priminti, pirma, kad Bendrijos prekių ženklų sistema yra savarankiška ir, antra, kad apeliacinių tarybų sprendimų teisėtumas vertinamas remiantis tik Reglamentu Nr. 40/94 taip, kaip jį aiškina Bendrijos teismas, o ne ankstesne jų sprendimų praktika (2008 m. kovo 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Suez prieš OHMI* (*Delivering the essentials of life*), T-128/07, nepaskelbta Rinkinyje, 32 punktas).

17 Antra, ieškovė priekaištauja Apeliacinei tarybai dėl to, kad ji padarė klaidą nusprendusi, jog ji ar net jos atstovas turėjo kontroliuoti pasirinktą prekių ženklų atnaujinimo tarnybą. Jos teigimu, nei vienas, nei kitas neturėjo kontroliuoti įmonės, kuri užsiima prekių ženklų atnaujinimu.

18 Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, kad, priešingai nei teigia ieškovė, ginčijamo sprendimo 15 punkte Apeliacinė taryba nenusprendė, kad ieškovė ar jos atstovas turėjo kontroliuoti šią tarnybą. Iš tikrųjų ji tik teigė, kad įmonės, užsiimančios prekių ženklų atnaujinimu, įdiegta sistema turi pateikti pakankamas tinkamo veikimo garantijas, įskaitant kontrolės mechanizmą, kuris leistų pastebėti ir ištaisyti bet kokią potencialią klaidą, atsiradusią dėl blogo tarnybos darbuotojų ar pačios kompiuterinės sistemos atliekamo rinkmenų valdymo.

19 Trečia, ieškovės nuomone, Apeliacinė taryba klaidingai manė, kad su prekių ženklų atnaujinimu susijęs rūpestingumo lygis yra toks pat ar didesnis už tą, kurio reikalaujama paduodant prekių ženklo paraišką. Jos manymu, šis lygis turi būti laikomas mažesniu, nes prekių ženklo atnaujinimo procedūra, kitaip negu prekių ženklo paraiškos procedūra, per kurią reikia atlikti teisinio pobūdžio užduotis ir kuri dėl to yra patikima tos srities specialistams, apima tik administracinio pobūdžio užduotis, kurios nereikalauja prekių ženklų teisės aiškinimo patirties. Ieškovė taip pat mano, kad reikia atsižvelgti į patentų teisės kontekstą, kuriame buvo konstatuota, jog iš asistentų,

kurių žinių lygis yra žemesnis, nereikalaujama tokio rūpestingumo lygio kaip iš profesionaliai dirbančių specialistų.

20 Šiuo atžvilgiu reikia konstatuoti, kad reikalaujamas rūpestingumo lygis nepriklauso nuo to, ar atliekamos administracinės, ar teisinės užduotys. Iš tikrųjų, jei būtų atsižvelgiama į ieškovės nurodomą teisinių ir administracinių užduočių skirtumą, bet koks procedūros termino nesilaikymas galėtų būti laikomas administracinio pobūdžio klaida, o tai, kaip teisingai teigia VRDT, leistų nerūpestingiems pareiškėjams visais atvejais pasinaudoti mažesniais jų rūpestingumui keliamais reikalavimais. Bet kuriuo atveju Reglamento Nr. 40/94 78 straipsnyje toks skirtumas nėra daromas, tačiau jame reikalaujama, atsižvelgiant į „aplinkybes“, imtis visų reikalingų priemonių.

21 Be to, net jei Reglamento Nr. 40/94 78 straipsnis buvo priimtas patentų teisės modelio pagrindu, niekas neleidžia manyti, kad šios dvi nuostatos turi būti aiškinamos vienodai, nes šiose dviejose srityse esantys atitinkami interesai gali skirtis. Iš tikrųjų patentų teisės teisinis kontekstas yra kitoks, o patentus reglamentuojančiomis nuostatomis siekiama reglamentuoti kitokias procedūras nei tos, kurios taikomos prekių ženklų srityje.

22 Atsižvelgiant į šį kontekstą taip pat reikia pažymėti, kad teisės aktų leidėjas Reglamentą Nr. 40/94 papildė 78a straipsniu, kurio 1 dalis šalims leidžia praleidus tam tikrus terminus atstatyti savo teises, ir nereikalauja įrodyti, kad jos, atsižvelgiant į aplinkybės, elgėsi pakankamai rūpestingai. Tai, kad šios nuostatos 2 punkte teisės aktų leidėjas aiškiai nurodė termino prekių ženklams atnaujinti praleidimą pagal šio reglamento 78 straipsnį, kaip teisingai pažymi VRDT, rodo jo siekį jam taikyti šio straipsnio 1 dalyje numatytą bendrąją rūpestingumo pareigą.

23 Ketvirta, ieškovė pažymi, kad Reglamento Nr. 40/94 78 straipsnio 6 ir 7 dalimis siekiama ginti trečiąsias šalis, kurios per laiką nuo teisių į Bendrijos prekių ženklą netekimo iki paskelbimo apie šių teisių atkūrimą gera valia išleido į rinką prekių arba

suteikė paslaugų, pažymėtų žymeniu, tapačiu Bendrijos prekių ženklui arba panašiu į jį. Jos nuomone, tokia apsauga reiškia, kad Reglamento Nr. 40/94 78 straipsnio 1 dalyje reikalaujamas rūpestingumo lygis yra žemesnis už ginčijamame sprendime taikytą rūpestingumo lygį.

24 Šiuo atžvilgiu reikia pabrėžti, kad kriterijus „atsižvelgiant į aplinkybes, imtis visų reikalingų priemonių“ yra nurodytas Reglamento Nr. 40/94 78 straipsnio 1 dalyje, kurioje išdėstytos prašymo atkurti ankstesnę padėtį tenkinimo sąlygos. Tačiau Reglamento Nr. 40/94 78 straipsnio 6 ir 7 dalys taikomos tik tada, kai faktiškai buvo patenkintas prašymas atkurti ankstesnę padėtį, ir jomis siekiama apsaugoti gera valia besielgusių šalių interesus. Vadinasi, Reglamento Nr. 40/94 78 straipsnio 6 ir 7 dalys yra visiškai netinkamos sprendžiant, kokio rūpestingumo lygio reikia reikalauti pagal šio reglamento 78 straipsnio 1 dalį.

25 Penkta, ieškovė tvirtina, kad vertindama jai pateiktus įrodymus VRDT padarė klaidų ir todėl klaidingai nusprendė, kad reikia atmesti jos prašymą atkurti ankstesnę padėtį. Ji mano, kad specializuotos bendrovės naudota sistema atitiko reikalavimus, numatytus VRDT gairėse, kurių 6.2.3. punkte Reglamento Nr. 40/94 78 straipsnio 1 dalyje esantys žodžiai „atsižvelgiant į aplinkybes, imtis visų reikalingų priemonių“ aiškinami kaip reiškiantys, jog „reikia turėti vidaus terminų kontrolės ir priežiūros sistemą, kuri paprastai užtikrintų, kad jie netyčia nebūtų praleisti“. Ieškovės teigimu, žodis „paprastai“ rodo, kad ypatingos klaidos atveju leidžiama atkurti ankstesnę padėtį. Šiuo atveju sistema blogai veikė tik dėl to, kad specializuotos bendrovės darbuotojas per klaidą neįvedė reikalingų duomenų. Be to, ieškovės teigimu, nei pagal šias gaires, nei pagal Reglamento Nr. 40/94 78 straipsnį ar teismų praktiką nereikalaujama įdiegti tokio kompiuterinės sistemos kontrolės mechanizmo, koks buvo sukurtas patentams, nes pati kompiuterinė sistema, net ir nesant tokio mechanizmo, paprastai užtikrina, kad būtų laikomasi terminų.

26 Šiuo atveju reikia manyti, kad Reglamento Nr. 40/94 78 straipsnio 1 dalyje esančiais žodžiais „atsižvelgiant į aplinkybes, imtis visų reikalingų priemonių“, kaip numatoma VRDT gairėse, reikalaujama turėti vidaus terminų kontrolės ir priežiūros sistemą, kuri

paprastai užtikrintų, kad jie netyčia nebūtų praleisti. Vadinasi, tik ypatingų, t. y. praktiškai nenumatomų įvykių, atveju yra galima atkurti ankstesnę padėtį.

27 Kadangi šioje byloje specializuota bendrovė įdiegė kompiuterinę terminų priminimo sistemą, aplinkybių nulemtas rūpestingumas reikalavo, pirma, kad šios sistemos bendra koncepcija užtikrintų terminų laikymąsi, antra, kad ši sistema leistų pastebėti ir ištaisyti bet kokią galimą numatyti specializuotos bendrovės darbuotojų atliekant užduotis ar kompiuterinės sistemos padarytą veikimo klaidą ir, trečia, kad specializuotos bendrovės darbuotojai, kurie turi įvesti reikalingus duomenis ir naudoti šią sistemą, būtų tinkamai išmokyti, turėtų tikrinti savo operacijas ir būtų kontroliuojami.

28 Net darant prielaidą, kad šios sistemos koncepcija bendrai užtikrino terminų laikymąsi, Apeliacinė taryba teisingai manė, kad negalima atmesti žmogiškųjų informacijos įvedimo klaidų net ir tuo atveju, kai darbuotojai yra tinkamai išmokomi, turi laikytis atitinkamų instrukcijų ir yra tinkamai kontroliuojami. Iš tikrųjų žmogiškosios duomenų įvedimo klaidos negali būti laikomos ypatingais ar negalimais numatyti įvykiais. Vadinasi, tokioje sistemoje turėjo būti numatytas tokių klaidų pastebėjimo ir ištaisymo mechanizmas. Kadangi toks mechanizmas nebuvo įdiegtas, Apeliacinė taryba teisingai nusprendė, kad nebuvo laikytasi aplinkybių nulemtos rūpestingumo pareigos.

29 Todėl reikalavimas panaikinti ginčijamą sprendimą turi būti atmestas.

30 Tokiomis aplinkybėmis taip pat reikia atmesti ieškovės antrąjį reikalavimą, kuriuo Pirmosios instancijos teismo prašoma grąžinti prašymą atkurti ankstesnę padėtį iš naujo nagrinėti VRDT ir, vadinasi, visą ieškinį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

31 Pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi ieškovė pralaimėjo bylą, ji turi padengti VRDT bylinėjimosi išlaidas pagal šios pateiktus reikalavimus.

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (aštuntoji kolegija)

nusprendžia:

1. Atmesti ieškinį.

2. Priteisti iš *Aurelia finance SA* bylinėjimosi išlaidas.

Martins Ribeiro Papasavvas Wahl

Paskelbta 2009 m. gegužės 13 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Parašai.